

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry

Vuosikertomus 2025

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry (LP) on toiminut vuodesta 1943 valtakunnallisena lavastajien ja pukusuunnittelijoiden (skenografien) ammattijärjestönä sekä kulttuurijärjestönä.

LP on Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton (Teme) jäsen. Yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa LP osallistuu edunvalvontaan, ammatilliseen ja kulttuuripoliittiseen keskusteluun sekä vaikuttamiseen.

JÄSENISTÖ

LP keskittyy toiminnassaan lavastus- ja pukusuunnittelijoiden ammatin arvostuksen ja näkyvyyden lisäämiseen sekä jäsenille suunnattuun koulutustoimintaan.

LP:n jäsenmäärä oli vuoden lopussa 247 henkilöä. Heistä työikäisiä varsinaisia jäseniä oli 161, opiskelijoita 19 ja eläkeläisiä 67. Temen kokonaisjäsenmäärä oli 3957 ja heistä työikäisiä 3044.

Kunniajäseniä ovat Liisi Tandefelt, Vappu Nummela, Paul Suominen, Anu Maja sekä Marja Uusitalo.

KUVITELTU TODELLISUUS

Kuviteltu todellisuus on osoitteessa <https://kuviteltutodellisuus.fi/>. Sivusto nostaa esiin lavastus- ja pukusuunnittelijoiden taiteellista suunnittelutyötä sekä lavastus- ja pukusuunnittelijoita tekijöinä ja ammattilaisina. Sivustolla esittäytyy 96 jäsentä eli 40 % jäsenistä.

Sivusto toimii myös rekrytointisivustona. Tämä on tärkeää, sillä enemmistö jäsenistä on freelancereita ja työllistyminen toisinaan haasteellista.

Näyttelyssä voi kukin julkaista 10 kuvaa ja/tai 3 videota toistiaan. Lisäksi kukin jäsen voi kirjoittaa itsestään esittelytekstin. Sivusto on käännetty osittain myös englanniksi.

Kuviteltu todellisuus on toistaiseksi pysyvä. Sivustoa pyritään päivittämään säännöllisesti (viimeksi vuonna 2023). Kuviteltu todellisuus -sivuston avajaiset olivat Tampereen teatterikesässä järjestetyissä LP:n 75-vuotisjuhlissa vuonna 2018.

PALKINNOT JA KOULUTUKSET

Esittävän taiteen Säde-palkinnot LP jakaa yhdessä Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat ry:n (SVÄV) kanssa. LP jakaa myös elokuva- ja tv-alan suunnittelijapalkinnon, Soihtu-palkinnon, sekä opiskelijastipendijä.

Säde-palkinnot jaetaan ehdotusten perusteella edellisen vuoden vaikuttavasta taiteellisesta suunnittelutyöstä. Säteet jaettiin Thalia-juhlassa Ryhmäteatterissa Helsingissä 24.3.2025. Thalia järjestetään joka toinen vuosi.

Lavastussäteen sai Aili Ojalo Seinäjoen kaupunginteatterin esityksestä Ennen lintuja. Pukusäteen sai Emilia Eriksson Vaasan kaupunginteatterin esityksestä Nollaneljäviisi.

Lavastussäde-kiertopalkinnon on suunnitellut Markku Hernetkoski ja Pukusäde-kiertopalkinnon on suunnitellut Kirsi Manninen. Lisätietoa Säde-palkinnoista täällä:

<https://sadepalkinnot.wordpress.com>

Soihtu-palkinto ja opiskelijastipendit jaettiin LP:n ja SVÄV:n yhteisessä pikkujoulujuhlassa 16.12.2025 Bar Limbossa. LP:n jakaman Soihtu-palkinnon saivat lavastussuunnittelija Saara Joro ja pukusuunnittelija Anna Vilppunen. Valintakriteereinä korostamme taiteellisia ansioita tai työtä, jota palkittava on tehnyt audiovisuaalisen alan lavastus- ja pukusuunnittelun kehittämiseksi.

Opiskelijastipendit saivat Hanna Erämaja, Susanna Mikkola ja Meme Korhonen. Valinnat tehtiin oppialitosten edustajien ehdotusten pohjalta

LP:n puheenjohtaja Tinja Salmi sai Helsingin kaupungilta vuoden taiteilijapalkinnon, josta LP onnitteli häntä.

Koulutukset

LP järjesti kaksipäiväisen johtajuustyöpajan la 22.2. ja la 15.3. klo 10-17 Helsingissä.

Kurssille mahtui 12 osallistujaa ja kurssin hinta oli 50 euroa. Osallistujia oli 7.

Työpajan ohjaajat olivat Marjaana Rantama, TaT, elokuva- ja teatterilavastaja, mediataiteilija, pedagogi, tutkija sekä Mari Käki, FM, työnohjaaja, vuorovaikutuskouluttaja. Työpajan vetäjät hakivat ja saivat tukea Avekilta. Työpajassa käsiteltiin sitä, millaisia jännitteitä johtajuuteen, esihenkilötyöhön, luovaan yhteistyöhön, aikaansaavuuteen, tavoitteellisuuteen ja näiden johtamiseen teatteri- ja media-alalla liittyy. Työpajan teorettinen kehys pohjasi systeemiteorioihin ja menetelmänä oli dialogisuus.

Lisäksi LP järjesti yhdessä Aalto-yliopiston pukusuunnittelun kanssa (esittävät taiteet ja elokuvan pääaine) kaksipäiväisen neuvottelutaidon kurssin 28.-29.4. Kurssi valmensi neuvottelutilanteisiin ja tutustutti teatteri- ja elokuva-alan työehtosopimukseen. Kurssilla käsiteltiin lisäksi freelancer-suunnittelijan verotuksen perusteet.

Kurssin vetäjät olivat skenografi Annukka Pykäläinen ja skenografi Anna Sinkkonen. Lisäksi Temestä Anne Saveljeff selvitti Teatterialan työehtosopimuksen sekä Elokuva- ja TV-tuotantoa koskevan työehtosopimuksen mukaista palkanmuodostusta ja työaikoja. Opetuspaikka oli Aalto-yliopiston tilat Otaniemessä. Paikalla oli noin 10 osallistujaa.

EDUNVALVONTA JA TEKIJÄNOIKEUDET

Teme vastaa edunvalvonnasta ja työmarkkinatoiminnasta ja neuvottelee työehtosopimukset yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa. Jäsenten ja jäsenjärjestöjen hallitusten asiantuntemus työolosuhteista on erittäin tärkeää. Jäsenistön työlle keskeiset työehtosopimukset ovat Teatterialan työehtosopimus, Yleisradion työehtosopimukset sekä Elokuva- ja tv-tuotantoja koskeva työehtosopimus.

Työmarkkinakevät 2025 oli poikkeuksellisen vaikea ja raskas. Isot SAK-laiset liitot saivat raskailla työtaisteluilla Suomeen ns. yleisen linjan. Palkkoihin tavoiteltiin 10 % korotuksia kolmelle vuodelle. Teme joutui vauhdittamaan kaikkia yleissitovia työehtosopimusneuvotteluitaan työtaisteluilla. Maaliskuussa lakkoiltiin elokuva-alalla sekä teatterialalla.

LPn hallituksen jäsen Anne Karttunen oli mukana elokuva- ja tv-alan työehtosopimusneuvottelujen Temen taustaryhmässä.

Yleissitova Elokuva- ja TV-tuotantoa koskeva työehtosopimus oli voimassa 31.1.2025 asti.

Työtaisteluilla saatiin uusi sopimus, joka on voimassa 31.1.2028 asti.

Palkankorotukset:

1.6.2025 yleiskorotus 2,1 % ja yritysکوhtainen erä 1.10.2025 0,3 %

1.8.2026 yleiskorotus 2,2 % ja yritysکوhtainen erä 1.10.2026 0,5 %

1.8.2027 yleiskorotus 2,0 % yritysکوhtainen erä 1.10.2027 0,4 %

Yleissitova Teatterialan työehtosopimus oli voimassa 28.2.2025 asti. Työtaisteluilla saatiin uusi sopimus, joka on voimassa 29.2.2028 asti.

Palkankorotukset:

1.8.2025 yleiskorotus 2,5 %

1.6.2026 yleiskorotus 2,3 % ja paikallinen järjestelyerä 0,6%

1.6.2027 yleiskorotus 2,0 % paikallinen järjestelyerä 0,4%

Toissijaisten oikeuksien yhteisvalvonta toteutetaan Kopiostossa joko valtakirjojen tai lakiin perustuvien sopimuslisenssien perusteella. Kopiostossa Temen toiminta keskittyy av- jaostoon. Kopioston kautta tilitetään myös hyvitysmaksun tuotto. Osa hyvitysmaksun tuotosta ohjataan tekijöiden yhteiseen käyttöön AVEKin kautta tuotanto- ja koulutustukena. Temen toiminnanjohtaja on Kopioston hallituksessa.

JÄRJESTÖYHTEISTYÖ JA KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa tehdyn yhteistyön lisäksi LP osallistui ja teki yhteistyötä seuraavien organisaatioiden kanssa:

- Artscenico, eurooppalaisten AV-alan lavastus- ja pukusuunnittelijoiden järjestöjen yhteisjärjestö <https://www.artscenico.com/>

- Kopiosto, jonka jäsen LP on

- Avek, josta on mm. haettu apurahaa kv-toimintaan ja koulutukseen

- Suomen OISTAT keskus ry (OISTAT on kansainvälinen teatteriskenografien, arkkitehtien ja teknisten yhteisjärjestö, johon tällä hetkellä kuuluu 37 maan kansallista OISTAT-keskusta)

- Production Design Collective, kansainvälinen av-alan kollegiaalinen järjestö

- Koura, Radio- ja TV-opetuksen kehittämisrahasto

- Suomen Teatterijärjestöjen keskusliitto

- Costume Designers Guild, Critical Costume LP:llä on tiiviit suhteet eurooppalaisiin AV-alan kollegoihin Artscenicon kautta.

LP on Artscenicon jäsen ja yhteistyökumppani. LP:n hallituksen jäsen, Anne Karttunen, osallistui Artscenicon vuosikokoukseen Pariisissa 27.11.-31.11. Karttunen on myös Artscenicon hallituksen jäsen. Hän sai Temeltä henkilökohtaisen matka-apurahan ja LP:lta matkatukea 280 euroa..

Kokoukseen osallistui myös Tiina Paavilainen LPn edustajana.

Ohjelmaan kuului vuosikokouksen ja verkostoitumisen lisäksi tutustuminen Eurocostumes-pukuvuokraamoon, Pariisin ulkostudioihin ja paikallisiin alan kierätyskollektiiveihin, Cinematecin pukurekvisiitta-lavastusarkistoihin sekä kaikille avoin seminaari aiheesta Working Conditions - Better future and good practices in our industry. Lisätietoa Artscenicosta:

<https://www.artscenico.com>

Skenografien, teatteriarkkitehtien ja teatteritekniikoiden yhteistyötä kansainvälisellä tasolla hoitaa OISTAT. Kansallisella tasolla toimii Suomen OISTAT-keskus, jonka henkilöjäseninä useat liittomme jäsenet ovat. LP on Suomen OISTAT-keskuksen kannatusjäsen ja yhteistyökumppani.

Yhteydet UNI-MEI:hin (Union Network International) ja EuroMEI:hin (UNI-MEI:n Euroopan alueorganisaatio) tapahtuvat Temen kautta. MEI:n pohjoismaiset jäsenet muodostavat yhteisen ryhmän.

VUOSIKOKOUS JA HALLITUS

Järjestön ylin päättävä elin on kerran vuodessa kokoontuva vuosikokous, jossa jokaisella varsinaisella järjestön jäsenellä on äänioikeus. Vuosikokous valitsee puheenjohtajan ja hallituksen. Vuosikokous pidettiin 3.5.2025 Helsingissä **etäkokouksena**. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

Hallitukseen valittiin kaudelle 3.5.-31.12.2025: Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Tinja Salmi. Varsinaisiksi jäseniksi valittiin Anne Karttunen, Tinde Lappalainen, Sanna Levo, Marjaana Rantama ja Minna Santakari. Varajäseniksi valittiin Paula Varis ja Jonna Kuittinen. Hallituksessa jatkoivat toisen vuoden varsinaisina jäseninä Ella Brigatti, Jaana Kurttila ja Riitta Röpelin.

Hallituksen jäsenet alkuvuonna 1.1.-3.5.2025 olivat: puheenjohtaja Paula Varis, Ella Brigatti, Maarit Kalmakurki, Anne Karttunen, Päivi Kettunen, Jaana Kurttila, Marjaana Rantama, Riitta Röpelin ja Minna Santakari.

Temen hallituksen jäseniä olivat Paula Varis (kevään 2025) sekä Minna Santakari (koko vuoden 2025). Temen hallituksen puheenjohtaja on lavastussuunnittelija Antti Mattila.

TALOUS, VIESTINTÄ JA HALLINTO

LP:n talous perustuu jäsenmaksutuottoihin. Liiton taloutta ja kirjanpitoa hoiti alkuvuonna Marko Koskela ja huhtikuusta alkaen Mirva Pulkkinen. Tilintarkastajana toimi KHT Lotta Kauppila. Tarkempi talouden vuosikertomus on tilinpäätöksessä.

Viestintäkanavia on monia, kuten Temen sähköinen kuukausitiedote, yhteiset nettisivut os. teme.fi ja LP:n omat sivut os. teme.fi/lp

LP:n jäsenet saavat heille kohdennettuja sähköposteja ajankohtaisista asioista ja tilaisuuksista. LP:n instagram-tili ja facebook-ryhmä ovat olennainen osa jäsenviestintää. LP:n oma instatili on os. @lp_ry

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry on käännetty englanniksi Theatre, Film and Television Designers ja ruotsiksi Finlands scenografförbund.

Temen toimisto on myös LP:n toimisto ja se sijaitsee Helsingin Hakaniemessä osoitteessa John Stenbergin ranta 6. Hallituksen yhteyshenkilö on Temen tiedottaja Anne Saveljeff. LP:n palveluksessa ovat Temen toiminnanjohtaja, jäsensihteeri, talouspäällikkö ja työehtoasiantuntijat.

Maaliskuussa 2026 Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry:n hallitus